

TRUDNE DECYZJE

Dla uczniów klas III gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych nadszedł czas podjęcia decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Kiedy ma się kilkanaście lat i trzeba zdecydować, w jakim zawodzie chce się w przyszłości pracować, decyzję podjąć jest niełatwo. Czym się kierować przy podejmowaniu tej decyzji? Jakie czynniki brać pod uwagę?

W pracy spędzamy minimum 8 godzin dziennie. Dobrze byłoby lubić to, co się robi. Jeśli z niechęcią wstajemy rano, bo czeka nas wykonywanie pracy, która nas nudzi, nie sprawia satysfakcji, to nie jesteśmy zadowoleni z naszego życia. Najważniejsze jest więc wybranie aktywności zawodowej zgodnej z zainteresowaniami. Warto „przyjrzeć się” sobie i odpowiedzieć na pytanie: „Co mnie interesuje? Jakie mam hobby, pasje”. Jeśli chłopiec od dziecka spędza czas z tatą przy samochodzie, z łatwością przyswaja tajniki budowy silnika, frajdę sprawia mu majstrowanie przy pojazdach silnikowych, to wybór zawodu będzie łatwy:

mechanik samochodowy. Jeśli dziewczynka świetnie opiekowała się młodszym rodzeństwem, jest opiekuńcza wobec innych, sprawdza się jeśli trzeba wytłumaczyć koledze zadanie z matematyki, i co najważniejsze lubi to, być może w przyszłości będzie nauczycielem-pasjonatem.

Bardzo ważna przy wyborze przyszłej drogi zawodowej jest motywacja do nauki. Uczeń, który systematycznie pracuje w szkole i w domu zazwyczaj osiąga dobre i bardzo dobre wyniki.

Badania prowadzone pod kątem określenia, jakie czynniki decydują o osiągnięciu sukcesu zawodowego i zrobieniu tzw. kariery wykazują, że w 80% jest ona wynikiem ciężkiej, systematycznej pracy. Talent i uzdolnienia to „tylko” pozostałe 20%. Jeśli gimnazjalista planuje kontynuowanie edukacji w liceum lub technikum, musi odpowiedzieć sobie na pytanie, czy potrafi zmotywować się do codziennej, przynajmniej 2,3 godzinnej nauki. Jeśli nie, to lepiej zdecydować się na szkołę zawodową i stosunkowo szybko zdobyć konkretny zawód. Szkoła zawodowa nie zamyka możliwości dalszego kształcenia. Można pracować i uzupełniać wykształcenie w uzupełniających liceach i technikach dla dorosłych.

Wybierając przyszły zawód należy także wziąć pod uwagę stan zdrowia. Przewlekłe choroby wykluczają wykonywanie niektórych profesji. Np. osoby z astmą nie powinny pracować w zawodach wymagających kontaktu z substancjami chemicznymi czy w zapylnych pomieszczeniach. Osoby z poważną wadą wzroku nie dostaną pozwolenia np. na pracę jako kierowca zawodowy. Choroby układu krążenia wykluczają pracę wymagającą wysiłku fizycznego czy na wysokości. Z tego względu uczniowie składający podania do szkół zawodowych, techników i szkół sportowych zobowiązani są dołączyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki w tych szkołach.

Przyszli absolwenci gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych powinni orientować się także w trendach na rynku pracy. Dokonujące się zmiany cywilizacyjne, rozwój technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych powoduje zmiany na współczesnym rynku pracy. Według prognoz przewidywany popyt na pracę wzrośnie dla specjalistów – inżynierów, specjalistów w zakresie nauk ścisłych oraz medycyny i ochrony zdrowia. Duże zapotrzebowanie będzie występować w sektorach: biznes, usługi, informatyka, turystyka. Natomiast spadek zapotrzebowania w największym stopniu będzie obserwowany m.in. w rolnictwie, górnictwie i rybołówstwie.

W odpowiedzi na zmieniające się potrzeby współczesnych społeczeństw pojawiają się nowe profesje i specjalizacje. Rosną także oczekiwania stawiane pracownikom. Pracodawcy poszukują dziś pracowników, którzy oprócz odpowiedniego wykształcenia i wiedzy

posiadają kompetencje indywidualne pozwalające realizować cele firmy na odpowiednim poziomie. Znajomość języków obcych i obsługa komputera to w wielu firmach wymagania podstawowe. Duży nacisk kładzie się dzisiaj na umiejętności interpersonalne i predyspozycje osobowościowe m.in. takie jak: umiejętność pracy w zespole, kreatywność, komunikatywność, gotowość do zmian, umiejętność radzenia sobie w warunkach stresu, samodzielność w rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu decyzji, zdolności organizacyjne. Wymienione cechy decydują bowiem o efektywności pracownika na stanowisku pracy.

Jak widać wymagania współczesnego rynku pracy stawiają wiele wyzwań młodemu pokoleniu. Aby im sprostać należy znać samego siebie, znać rynek pracy i...ciężko, sumiennie pracować, najpierw w szkole i na studiach a później w wybranym zawodzie.

OPRACOWAŁA PSYCHOLOG – ANNA WARDYN